

זו וידבר יהוה אל-משה לאמר:
וידבר יהוה אל-משה לאמר:
ומליל יי עם משה למימר:

יח דבר אל-אהרן ואל-בניו ואל כל-בני ישראל ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל ומן-הגור בישראל אשר יקריב קרבנו לכל-גדריהם ולכל-גדבותם אשר-יקריבו ליהוה לעלה:

דבר אל-אהרן ואל-בניו ואל כל-בני ישראל ואמרת אליהם איש מבית ישראל ומן-הגור בישראל אשר יקריב קרבנו לכל-גדריהם ולכל-גדבותם אשר-יקריבו ליהוה לעלה:
מלל עם אהרן ועם בנוהי ועם כל בני ישראל ותימר להון גבר גבר מבית ישראל ומן גיורא בישראל די יקרב קרבניה לכל גדריהון ולכל גדבתהון די יקרבון קדם יי לעלתא:

יט לרצונכם תמים זכר בפקר בפשבים ובעזים:
לרצונכם תמים זכר בפקר בפשבים ובעזים:
לרעוא לכון שלים דכורא בתורי באמריא ובעזיא:

כ כל אשר-בו מום לא תקריבו כילא לרצון יהיה לכם:
כל אשר-בו מום לא תקריבו כילא לרצון יהיה לכם:
כל די ביה מומא לא תקרבון ארי לא לרעוא יהי לכון:

כא ואיש כיי-יקריב זבח-שלמים ליהוה לפלא-גדרל או לגדכה בפקר או בצאן תמים יהיה לרצון כל-מום לא יהיה-בו:

ואיש כיי-יקריב זבח-שלמים ליהוה לפלא-גדרל או לגדכה בפקר או בצאן תמים יהיה לרצון כל-מום לא יהיה-בו:

וגבר ארי יקרב נכסת קודשיא קדם יי לפרשא נדרא או לגדבתא בתורי או בענא שלים יהי לרעוא כל מומא לא יהי ביה:

רשי

(יח) גדריהם, 'הרי עלי'. גדבותם, 'הרי זו' (מגילה ת.) :

(יט) לרצונכם [וגו'], הביאו דבר הראוי לרצות אתכם לפני, שיהא לכם לרצון אפימנט'ט בלע"ז. ואיזהו הראוי לרצון, 'תמים זכר — בפקר בפשבים ובעזים' — אבל בעולת העוף אין צריך תמות וזכרות ואינו נפסל במום, אלא בחסרון אבר:

(כא) לפלא-גדרל, 'להפריש בדבורו':

כב עֹרַת או שָׁבוֹר או־חֲרוֹץ או־יַבֵּלֶת או גָּרֵב או יַלְפֶּת לֹא־תִקְרִיבוּ אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשָּׁה
לֹא־תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה:

עֹרַת או שָׁבוֹר או־חֲרוֹץ או־יַבֵּלֶת או גָּרֵב או יַלְפֶּת לֹא־תִקְרִיבוּ אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשָּׁה לֹא־תִתְּנוּ מֵהֶם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה:

עוֹר או תְּבִיר או פְּסִיק או יַבֵּל או גָּרֵב או חֲזוֹן לֹא תִקְרִיבוּ אֵלָיו קָדָם יי וְקָרְבָּנָא לֹא תִתְּנוּ מִגֵּהוֹן עַל
מִדְּבַחַא קָדָם יי:

כג וְשׂוֹר וְשָׂה שְׂרוּעַ וְקָלוֹט גְּדָבָה תַעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְגֵדָר לֹא יִרְצָה:

וְשׂוֹר וְשָׂה שְׂרוּעַ וְקָלוֹט גְּדָבָה תַעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְגֵדָר לֹא יִרְצָה:

וְתוֹר וְאָמַר וְתִיר וְחִסִּיר גְּדָבָתָא תַעֲבִיד וְתִיהַ וּלְגֵדָרָא לֹא יִהִי לְרַעוּא:

כד וּמְעוֹף וְכַתוּת וְנִתּוּק וְכָרוֹת לֹא תִקְרִיבוּ לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ:

וּמְעוֹף וְכַתוּת וְנִתּוּק וְכָרוֹת לֹא תִקְרִיבוּ לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ:

וְדִי מְרִיס וְדִי רְסִיס וְדִי שְׁלִיף וְדִי גִזִּיר לֹא תִקְרִיבוּ קָדָם יי וּבְאַרְעֲכוֹן לֹא תַעֲבִדוּן:

רש"י

(כב) עֹרַת, שם דָּבָר שֶׁל מוֹם, עוֹרוֹן בְּלִשׁוֹן נִקְבָּה, שֶׁלֹּא יֵהָא בּו מוֹם שֶׁל עוֹרַת, "או שָׁבוֹר" לֹא יִהְיֶה. חֲרוֹץ, רִיס שֶׁל
עֵץ שֶׁנִּסְדָּק או שֶׁנִּפְגַּם, וְכֵן שִׁפְתוֹ שֶׁנִּסְדָּקָה או נִפְגְּמָה. יַבֵּלֶת, וְרוּאָ"ה בְּלַע"ז. גָּרֵב, מִין חֲזוּזִית, וְכֵן יַלְפֶּת; וּלְשׁוֹן "יַלְפֶּת",
כְּמוֹ "יַלְפֶּת שְׂמִשׁוֹן" (שׁוּפְטִים טז כט), שְׁאַחֲזָהּ בּו עַד יוֹם מִיתָהּ, שְׁאִין לָהּ רְפוּאָה (בַּכּוּרוֹת מ.א.). לֹא־תִקְרִיבוּ, שֶׁלֹּשׁ פְּעֻמִּים
(פְּסוּקִים: כ. כב, כד), לְהַזְהִיר עַל הַקִּדְשֶׁתָן, וְעַל שְׁחִיטָתָן, וְעַל זְרִיקַת דָּמָן (תְּמוּרָה ו ע"ב). וְאִשָּׁה לֹא־תִתְּנוּ, אֲזִהַרְתָּ הַקְּטָרֶתָן (תְּמוּרָה ו
ע"ב):

(כג) שְׂרוּעַ, אֶבֶר גָּדוֹל מִחֲבֵרו (בַּכּוּרוֹת מ.). וְקָלוֹט, פְּרִסוּתִיו קְלוּטוֹת (בַּכּוּרוֹת מ.). גְּדָבָה תַעֲשֶׂה אֹתוֹ, לְבַדֵּק הַבֵּית. וּלְגֵדָר, לְמִזְבֵּחַ
(ת"ס). לֹא יִרְצָה, אִיזָה הַקִּדְשׁ בָּא לְרַצוֹת, הָיִי אוֹמֵר: זֶה הַקִּדְשׁ הַמִּזְבֵּחַ:

(כד) וּמְעוֹף וְכַתוּת וְנִתּוּק וְכָרוֹת, בְּבִיצִים או בְּגִיד (בַּכּוּרוֹת לט.). "מְעוֹף" — בִּיצִיו מְעוּכֵין בִּיד. "כַּתוּת" — כְּתוּשִׁים יוֹתֵר
מִמְעוֹף. "נִתּוּק" — תְּלוּשִׁין בִּיד, עַד שֶׁנִּפְסְקוּ חוּטִים שְׁתְּלוּיִים בְּהֶן, אֶבֶל נִתּוּנִים הֵם בְּתוֹף הַכִּיס, וְהַכִּיס לֹא נִתְּלַשׁ.
"וְכָרוֹת" — כְּרוּתִין בְּכָלִי וְעוֹדֵן בְּכִיס. "וּמְעוֹף" — תְּרַגוּמוֹ: "וְדִי מְרִיס", זֶהוּ לְשׁוֹנוֹ בְּאַרְמִית לְשׁוֹן 'כְּתִישָׁה'. "וְכַתוּת"
— תְּרַגוּמוֹ: "וְדִי רְסִיס", כְּמוֹ "הַבֵּית הַגָּדוֹל רְסִיסִים" (עֲמוּס ו, יא) — בְּקִיעוֹת דְּקוֹת, וְכֵן קִנְהַ הַמְּרַסָּס (שַׁבַּת פ ע"ב). וּבְאַרְצְכֶם
לֹא תַעֲשׂוּ, דְּבָר זֶה — לְסָרֵס שׁוֹם בְּהֵמָה וְחִיָּה, וְאַפְלוֹ טְמֵאָה; לְכַף נְאֻמָּר: "בְּאַרְצְכֶם" — לְרַבּוֹת כָּל אֲשֶׁר בְּאַרְצְכֶם
[בְּדַפּוּר: בְּאַרְצֵן]; שְׂאֵי אֲפֶשֶׁר לוֹמֵר: לֹא נִצְטוּוּ עַל הַסְּרוּס אֲלֵא בְּאַרְצֵן, שֶׁהֲרִי סְרוּס חוּבַת הַגּוֹף הוּא — וְכָל חוּבַת הַגּוֹף
נוֹהֶגֶת בֵּין בְּאַרְצֵן בֵּין בְּחוּצָה לְאַרְצֵן (קִידוּשִׁין לו ע"ב):

כה ומינד בִּן־נֹכַח לֹא תִקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֲלֵהָ כִּי מִשְׁחַתֶּם בָּהֶם מוֹם בָּם לֹא יִרְצוּ לָכֶם:

ומינד בִּן־נֹכַח לֹא תִקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֲלֵהָ כִּי מִשְׁחַתֶּם בָּהֶם מוֹם בָּם לֹא יִרְצוּ לָכֶם:
ימין בר עצמין לֹא תִקְרִיבוּ יַת קִרְבַּן אֶל־הַכּוֹז מִכָּל אֲלֵין אַרִי חִבּוּלֵהוּן בְּהוּן מוּמָא בְּהוּן לֹא לְרַעוּא יְהוּן לְכוּז: ם

כו וידבר יהוה אל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וידבר יהוה אל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וּמְלִיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר:

כו שור או־כֶּשֶׁב או־עֹז כִּי יוֹלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהָלָא יִרְצָה לְקִרְבַּן אִשָּׁה לַיהוָה:

שור או־כֶּשֶׁב או־עֹז כִּי יוֹלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהָלָא יִרְצָה לְקִרְבַּן אִשָּׁה לַיהוָה:

תור או אמר או עזא ארי יתיליד ויהי שבועא יומין בתר אמיה ומימא תמינא וילהלא יתרעי לקרבא קרבנא קדם יי:

כה ושור או־שָׁה אִתּוֹ וְאֶת־בָּנוֹ לֹא תִשְׁחַטּוּ בַיּוֹם אֶחָד:

ושור או־שָׁה אִתּוֹ וְאֶת־בָּנוֹ לֹא תִשְׁחַטּוּ בַיּוֹם אֶחָד:

ותורתא או שיתא לה ולבריה לֹא תִפְסוּן בַּיּוֹמָא חָד:

רש"י

(כה) ומינד בִּן־נֹכַח, גוי שהביא קרבן ליד כהן להקריבו לשמים — לא תקריבו לו בעל מום; ואף־על־פי שלא נאסרו בעלי מומים לקרבן בני נח אלא אם־כן מחסרי אבר, זאת נוהגת בבמה שבשדות, אבל על המזבח שבמשכן לא תקריבוה (תמורה ט), אבל תמימה תקבלו מהם, לכך נאמר למעלה: "איש איש" (פסוק יח) — לרבות את הנקרים, שנודרים נדרים ונדבות פִּישְׂרָאֵל (תמורה כ). מִשְׁחַתֶּם, חבולהוּן. לֹא יִרְצוּ לָכֶם, לכפר עליכם:

(כו) כִּי יוֹלֵד — פרט ליוצא דפן (חולין לח:):

(כה) אִתּוֹ וְאֶת־בָּנוֹ, נוהג בנקבה, שאסור לשחט האם והבן או הבת. ואינו נוהג בנקרים — ומתן לשחט האב והבן [ס"א: או האב והבת] (ת"כ חולין עח:). אִתּוֹ וְאֶת־בָּנוֹ, אף בנו ואותו במשמע (חולין פב:):

כט וְכִי־תִזְבְּחוּ וּבַח־תִּזְכְּרוּ לַיהוָה לְרַצְנֹכְכֶם תִּזְבְּחוּ:

וְכִי־תִזְבְּחוּ וּבַח־תִּזְכְּרוּ לַיהוָה לְרַצְנֹכְכֶם תִּזְבְּחוּ:

וְאָרִי תִכְסוּן נִכְסֵי תוֹדֵתָא קָדָם יְיָ לְרַעְוָא לְכוּן תִּכְסִּינְהּ:

ל בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֶּקֶר אֲנִי יְהוָה:

בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֶּקֶר אֲנִי יְהוָה:

בְּיוֹמָא הַהוּא יִתְאַכֵּל לֹא תִשְׁאֲרוּן מִנֵּיהּ עַד צִפְרָא אֲנָא יְיָ:

לא וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אִתְּכֶם אֲנִי יְהוָה:

וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אִתְּכֶם אֲנִי יְהוָה:

וְתִטְרוּן פְּקוּדֵי וְתַעֲבְדוּן יְתֵהוּן אֲנָא יְיָ:

לב וְלֹא תַחֲלִלוּ אֶת־שֵׁם קֹדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בַתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשֵׁכֶם:

וְלֹא תַחֲלִלוּ אֶת־שֵׁם קֹדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בַתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשֵׁכֶם:

וְלֹא תַחֲלִלוּן יְת שְׁמָא דְקוּדְשִׁי וְאַתְקַדֵּשׁ בְּגוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָא יְיָ מְקַדְּשְׁכוּן:

לג הַמוֹצֵיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהֵיוֹת לְכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה:

הַמוֹצֵיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהֵיוֹת לְכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה:

דְּאַפִּיק יְתְּכוּן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְמַהוּי לְכוּן לְאַלְהָא אֲנָא יְיָ: פ רביעי

רש"י

(כט) **לְרַצְנֹכְכֶם תִּזְבְּחוּ**, תחלת זביחתכם הזֶהָרוּ שְׁתַּהֲא לְרַצוֹן לְכֶם. ומהו הָרַצוֹן — 'בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל' — לא בָּא לְהַזְהִיר אֶלָּא שְׁתַּהֲא שְׁחִיטָה עַל מְנַת כֶּן, 'אֵל תִּשְׁחַטוּהוּ עַל מְנַת לְאֶכְלוּ לְמַחַר' — שְׁאֵם תַּחֲשָׁבוּ בּוּ מַחֲשַׁבַת פְּסוּל, לֹא יֵהָא לְכֶם לְרַצוֹן. דְּבַר אַחֵר: "לְרַצְנֹכְכֶם" — לְדַעַתְכֶם — מִכָּאן לְמַתְעַסֵּק שְׁפָסוּל בְּשְׁחִיטַת קֹדְשִׁים (חולין יג.). וְאִי־עַל־פִּי שְׁפָרַט בְּנִאֲכָלִים לְשִׁנֵּי יָמִים (לעיל יט, טו), חָזַר וּפְרַט בְּנִאֲכָלִין לְיוֹם אֶחָד, שְׁתַּהֲא זְבִיחַתָּן עַל מְנַת לְאֶכְלָן בְּזִמְנָן:

(ל) **בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל**, לֹא בָּא לְהַזְהִיר אֶלָּא שְׁתַּהֲא שְׁחִיטָה עַל מְנַת כֶּן, שְׁאֵם לְקַבֵּעַ לָהּ זְמַן אֲכִילָה, כְּכַר פְּתוּב 'וּבִשְׁר זִבְחַ תּוֹדַת שְׁלָמִיו' וְגו' (ויקרא י טו). **אֲנִי ה'**, דַּע, מִי גָזַר עַל הַדְּבָר וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ:

(לא) **וּשְׁמַרְתֶּם** — זוּ הַמְּשָׁנָה. **וַעֲשִׂיתֶם** — זֶה הַמַּעֲשֶׂה:

(לב) **וְלֹא תַחֲלִלוּ**, לַעֲבֹר עַל דְּבָרֵי מִזִּידִין. מִפְּשָׁעָא שְׁנַאֲמַר: "וְלֹא תַחֲלִלוּ", מַה תִּלְמוּד לומר "וְנִקְדַּשְׁתִּי" — מְסַר עֲצָמָךְ וְקִדְּשׁ שְׁמִי. יְכוּל בְּיַחֲד — תִּלְמוּד לומר: "בַּתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"; וּכְשֶׁהוּא מוֹסֵר עֲצָמוֹ — יְמַסֵּר עֲצָמוֹ עַל מְנַת לְמוֹת, שְׁפָל הַמוֹסֵר עֲצָמוֹ עַל מְנַת הַנֶּסֶס, אֵין עוֹשִׂין לוֹ נֶסֶס; שְׁכֵן מְצִינּוּ בַחֲנֻנְיָהּ, מִישָׂאל וְעוֹזְרֵיהּ, שְׁלֹא מְסַרוּ עֲצָמָן עַל מְנַת הַנֶּסֶס, שְׁנַאֲמַר "וְהֵן לֹא יָדִיעַ לְהוֹאֲלָךְ מִלְּפָא" וְגו' (דניאל ג יח), מְצִיל וְלֹא מְצִיל. "יָדִיעַ לְהוֹאֲלָךְ" וְגו':

(לג) **הַמוֹצֵיא אֶתְכֶם**, עַל מְנַת כֶּן. **אֲנִי ה'**, נְאֻמָּן לְשֵׁלֶם שְׁכָר: